

Region Hovedstaden

De Finansielle retningslinjer

REGION

Region Hovedstaden

1. Indledning	3
2. Formål	4
3. Forholdet til lovgivning og styrelsesvedtægt	5
3.1 Kasse og regnskabsregulativ for Region Hovedstaden	5
3.2 Bekendtgørelse om regionernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.	5
3.3 Styrelsesvedtægt for Region Hovedstaden	5
3.4 Bekendtgørelse af lov om kommunernes styrelse	5
3.5 Bekendtgørelse nr. 905 om regional medfinansiering af kvalitetsfundsinvesteringer i en moderne sygehusstruktur i 2011	6
4. Afgrænsning	7
4.1 Finansielle instrumenter	7
4.2 Investeringsforeninger	7
4.3 Leasing	7
5. Kompetenceforhold	8
6. Formuepleje	9
6.0 Indledning.	9
6.1 Bankaftaler	9
6.2 Investering af likviditet (obligationer, pengemarked mv.)	9
6.3 Etiske krav til investeringsforeninger	10
7. Gældspleje	12
7.1 Lånebehov og typer af lån	12
7.2 Låneoptagelse	13
7.3 Låneomlægning	13
8. Leje og leasing	14
9. Rapportering	15
10. Ikrafttrædelse og opdatering	16
Bilag 1 – Kompetenceoversigt	17
Bilag 2 – Uddrag af lovtækt og bekendtgørelser	18
Bilag 3 – Ordforklaring	21

1. Indledning

De finansielle retningslinjer skal fastsættes i overensstemmelse med den til en hver tid gældende lovgivning. Følgende love, regler og bekendtgørelser ligger til grund for politikken:

- Lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab
- Lov om kommunernes styrelse
- Bekendtgørelse om regionernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.

I Kasse- og regnskabsregulativet er det fastlagt, at forretningsudvalget kan fastlægge nærmere retningslinjer for anbringelse af midler, herunder godkende indgåelse af aftaler om anbringelse af regionens beholdninger af værdipapirer samt retningslinjer for den daglige administration af området.

De finansielle retningslinjer dækker følgende områder:

- Investering i værdipapirer ved overskydende likviditet
- Investering i og finansiering af anlæg og øvrige større anskaffelser

Der gælder følgende for De finansielle retningslinjer:

- Regionen skal til enhver tid kunne overholde sine betalingsforpligtelser
- Kassekreditreglen overholdes
- Minimering af ressourceforbruget ved styring af betalingsstrømmene
- Likvide aktiver sammensættes, så afkastet maksimeres ud fra de gældende rammer
- Finansiering af anlægsinvesteringer tilvejebringes billigst og bedst ved lån
- Der fastlægges en risikoprofil for såvel aktiv- som passivside

2. Formål

De finansielle retningslinjer sætter de overordnede rammer for likviditetsstyring, og fastsætter således de operationelle forudsætninger for styring af regionens gælds- og aktivporteføljer. Hermed menes, at der gives retningslinjer for, hvordan regionen styrer sine likvider, herunder investeringer i obligationer og andre værdipapirer.

Desuden beskriver de finansielle retningslinjer, hvorledes der er muligheder for at reducere regionens finansielle modpartsrisiko samt allokere investeringer til ekstern forvaltning med henblik på at modtage det afkast, der generelt er forventet i finansmarkedet. Samtidig beskrives ansvarsforholdene for regionens finansielle risici og de dertil hørende beslutninger og kompetencer.

Risikoprofilen beskriver rammerne og retningslinierne for håndtering af denne risiko i forhold til:

- Formuepleje – det vil sige anbringelse af likviditet
- Gældspleje – det vil sige låneoptagelse, låneomlægning og gældsafvikling

De finansielle retningslinjer skal desuden sikre, at regionen til enhver tid har overblik over de rente- og kursrisici, der er forbundet med regionens likviditet – dvs. såvel formue- som gældspleje.

3. Forholdet til lovgivning og styrelsesvedtægt

De finansielle retningslinjer fastlægges i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lovgivning. Ændringer i love og vedtægter vil give anledning til en teknisk opdatering af de finansielle retningslinjer, der herefter forelægges forretningsudvalget til orientering.

Regionen må kun optage lån efter meddelt dispensation fra Indenrigs- og sundhedsministeriet. Reglerne er fastsat af følgende love og bekendtgørelser m.v.:

3.1 Kasse og regnskabsregulativ for Region Hovedstaden, herunder kassekreditreglen

3.2 Bekendtgørelse om regionernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.

3.3 Styrelsesvedtægt for Region Hovedstaden

3.4 Bekendtgørelse af lov om kommunernes styrelse

3.5 Bekendtgørelse om regional medfinansiering af kvalitetsfundsinvesteringer m.v.

3.6 Love i relation til aflæggelse af årsregnskaber (årsregnskabslove, IAS m.v.)

3.1 Kasse og regnskabsregulativ for Region Hovedstaden

Den del af kassebeholdningen, som indsættes i banken, kan anbringes i obligationer eller investeringsbeviser, jf. pkt. 6.2 Investering af likviditet (obligationer, pengemarked m.v.)

3.2 Bekendtgørelse om regionernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.

En region kan kun optage lån efter meddelt dispensation fra Indenrigs- og sundhedsministeriet, jf. § 1 i bekendtgørelsen.

Kapitel 2, § 8 vedrører kassekreditreglen, hvor reglen er, at gennemsnittet over de sidste 12 måneder af de daglige saldi på kassekreditter ikke må overstige tilsvarende saldi på likvide aktiver. Det handler om IM - funktion 6.50.50 kassekreditter og byggelån, ekskl. byggelån, der snarest efter byggearbejdet konverteres til langfristede lån samt IM - funktionerne 6.10.01 - 6.10.11 likvide aktiver.

I § 9 er rammerne for finansiering ved lån med angivelse af typer af lån og løbetider fastsat. De typer af lån der kan optages er:

- Annuitetslån – Fast ydelse per termin
- Serielån – Fast afdrag per termin
- Indeksloan – Variabelt forrentet (afvikles som annuitetslån, serielån eller stående lån)

Stående lån er omtalt under indekslån og er kendetegnet ved afdragsfrihed indtil udløb, men renter tilskrives og betales løbende. Når lånet indfries, sker det ved betaling af hovedstolen plus tillæg af renten.

3.3 Styrelsesvedtægt for Region Hovedstaden

Af styrelsesvedtægtens § 2 fremgår det, at regionsrådet er Region Hovedstadens øverste myndighed og at det således er regionsrådet, der fastlægger retningslinjerne for regionens virksomhed. Det er også regionsrådet, der fastlægger de generelle retningslinier for regionens virksomhed, herunder kasse- og regnskabsregulativet.

3.4 Bekendtgørelse af lov om kommunernes styrelse

I bekendtgørelsens kapitel V er rammerne for kommunens økonomiske forvaltning fastsat. Tilsvarende rammer gælder for regionerne.

3.5 Bekendtgørelse nr. 905 om regional medfinansiering af kvalitetsfondsinvesteringer i en moderne sygehusstruktur i 2011

I § 2 i bekendtgørelsen anføres, at kvalitetsfondsmidler skal deponeres i et pengeinstitut efter reglerne i budget- og regnskabssystemet for regioner. Der gælder følgende hovedregler:

- **§ 1 - Udbetaling af tilskud:** Udbetaling betinger, at regionen bidrager med finansiering svarende til bloktilskudsandelen af 1 mia. kr.
- **§ 2 - Deponering:** Statslige kvalitetsfondsmidler og egen låneoptagelse deponeres, når beløbene modtages. Egenfinansiering deponeres med 1/12 hver måned af regionens årlige egenfinansiering.
- **§ 3 - Frigivelse:** Midler frigives i takt med at udgifterne, der følger det endelige statslige tilsagn til det pågældende projekt, afholdes.
- **§ 4 – Forrentning:** Renter af deponerede midler tilskrives de pågældende deponeringskonti.
- **§ 5 - Uforbrugte midler:** Kan overføres til anvendelse i senere år.

4. Afgrænsning

De finansielle retningslinjer gælder for alle områder i Region Hovedstaden, herunder for administration af legater, forskningsmidler m.v. Dog er lån på det almene boligområde undtaget, da finansieringen af almene boliger er underlagt særskilt lovgivning.

De finansielle retningslinjer skal til enhver tid respektere love og bekendtgørelser vedr. kompetenceforhold, beslutninger om aktiver og passiver og likviditetsstyring (jf. bilag 2).

Det er regionens politik, at der ikke spekuleres inden for det finansielle område. Der handles ud fra en forsigtig tankegang, så indtjeningsniveauet er stabilt, uden at regionen tager unødige risici.

4.1 Finansielle instrumenter

Der anvendes kun finansielle instrumenter på gældssiden. Dette kan ske i forbindelse med en eventuel justering af låneporteføljens sammensætning mellem fast og variabel forrentning.

4.2 Investeringsforeninger

Investeringsforeninger bruges i forbindelse med investeringer i andre aktivklasser end danske stats- og realkreditobligationer. Til investeringsforeninger hører også ETF'er (Exchange Traded Funds).

4.3 Leasing

Leasing er et finansieringsmæssigt instrument, som pålægger regionen en økonomiske forpligtelse over en længere årrække.

Finansiering af anskaffelser via leasing over 1 mio. kr. træffes ved særskilt beslutning af regionsrådet herom. Rammerne for leasing fastsættes i forbindelse med budgettets vedtagelse eller i konkret sag ved beslutning i regionsrådet.

Der må ikke indgås sale-and-lease back aftaler om benyttelse af ejendomme, lokaler, anlæg, inventar, driftsmidler eller apparatur. Der er her tale om aktiver, der før aftalens indgåelse har været i regionens eje.

5. Kompetenceforhold

Beslutningen om optagelse af lån - herunder lånebeløb, løbetid og afdragsform - træffes af regionsrådet jævnfør styrelsesloven § 41.

Regionsrådet fører tilsyn med, at forvaltningen af regionens aktiver og passiver sker i overensstemmelse med regionsrådets beslutninger og i øvrigt på forsvarlig måde. I tilfælde af, at et lån skal løbetidsforlænges eller, at restgælden forøges, skal der gives dispensation fra Social- og Indenrigsministeriet, som søges efter regionsrådets beslutning om dette.

Regionens direktør for Center for Økonomi bemyndiges af regionsrådet til at varetage den daglige finansielle styring inden for de rammer, som er fastlagt i de finansielle retningslinjer. De dertil knyttede aftaler og handler skal underskrives af de tegningsberettigede personer.

Koncerndirektøren og Centerdirektøren har i forening kompetence til at indgå aftaler mv. om tilpasning af eksisterende og godkendte gældsforhold samt placering af aktiver inden for de rammer, som denne strategi udstikker. Herunder indgår overvågning og omlægning af eksisterende gæld samt indgåelse af aftaler og handler vedrørende regionens finansielle aktiver og passiver.

De finansielle retningslinjer fastlægger inden for hvilke rammer, formueplejen og gældsplejen skal foregå. Det er forretningsudvalget, som fastsætter og vedtager de finansielle retningslinjer for Region Hovedstaden.

I de finansielle retningslinjer fastsættes de daglige dispositioner vedrørende tilpasninger af gældsporteføljen og låneoptagelse. Låneomlægninger vil blive udført, når det ud fra den vedtagne risikoprofil er optimalt at ændre på lånene samt optage lån, når regionsrådet har besluttet at optage lån. Ud fra en optimeringsbetragtning skal lån optages ud fra den vedtagne risikoprofil.

Administrationen har ansvaret for, at Region Hovedstaden får søgt og meddelt dispensation om lånoptagelse, inden lånet hjemtages.

Administrationen varetager formueplejen inden for rammerne af de finansielle retningslinjer. Dette sker ud fra en optimeringsbetragtning og under hensyn til den vedtagne risikoprofil.

Det er administrationens opgave at sikre udarbejdelse af skøn over likviditeten samt at sikre optimering af likviditeten ud fra et afkastmæssigt synspunkt. Det påhviler den administrative ledelse på alle niveauer i Region Hovedstaden at optimere pengebindingen i anlægsaktiver, kreditorer, lagre m.v.

Den overordnede målsætning vedrørende regionens daglige likvide beholdninger er, at regionen altid overholder kassekreditreglen.

6. Formuepleje

6.0 Indledning.

De finansielle retningslinjer vedrørende formuepleje er udarbejdet i henhold til lov om kommunernes styrelse § 44:

”Midler, som ikke af hensyn til de daglige forretninger skal foreligge kontant, skal indsættes i pengeinstitut eller på postgirokonto eller i sådanne obligationer eller investeringsbeviser, i hvilke fondes midler kan anbringes.”

For at kunne optimere regionens formue skal anbringelse af midlerne vurderes ud fra afkast og risiko. Det betyder, at jo større risiko, jo større er kravet til afkastet. I tabel 1 er der redegjort for forskellige typer af finansielle risici.

Tabel 1: Typer af finansielle risici.

Hovedrisiko:	Underopdeling af risiko:	Hændelser	Kendetegn
Markedsrisiko		Udefrakommende	Ændring i renten, kursen på værdipapirer, valuta etc
Kreditrisiko	Udstederrisiko	Udefrakommende	Modparten kan ikke opfylde sine forpligtelser
	Modpartsrisiko	Udefrakommende	Udsteder af aktie, obligation går fallit
	Likviditetsrisiko	Udefrakommende	Modparten kan ikke overholde det som er aftalt (renteswap etc.) Et værdipapir kan ikke omsættes på ønsket tidspunkt
Aktierisiko		Udefrakommende	Aktieudsteder går konkurs eller tab af værdi ved kursfald
Oblighationsrisiko		Udefrakommende	Varighed som udtrykker rentefølsomheden ved kursændring

6.1 Bankaftaler

Regionen har en aftale med en bank, pt. Danske Bank, til varetagelse af de daglige bankforretninger.

Den seneste bankaftale løber fra 1. januar 2016 og gælder i 4 år med mulighed for forlængelse i 2 år.

6.2 Investering af likviditet (obligationer, pengemarked mv.)

Anbringelse af regionens likviditet vurderes løbende af administrationen. Region Hovedstadens likviditet skal placeres i henhold til styrelseslovens § 44, hvilket giver følgende placeringsmuligheder:

- Indlånskonti i pengeinstitut
- Danske stats- og realkreditobligationer
- Investeringsbeviser, i hvilke fondes midler kan anbringes

Regionen investerer udelukkende i danske børsnoterede obligationer med varighed fra 1-4 år samt i pengemarkedet. Formålet er at forvalte regionens økonomi på en sikker måde og undgå unødige risici. Kursværdien på obligationsbeholdningen må ikke overstige 90 % af den gennemsnitlige skønnede likvide beholdning på årsbasis.

Tabel 2: Anbringelse af overskydende likviditet.

Region Hovedstaden har besluttet, at langfristede finansielle aktiver kan placeres med flg. allokering:

Danske stats- realkreditobligationer	0 til 100 pct. Korrigeret varighed 1 til 4 år
Erhvervs- og højrenteobligationer	0 til 15 pct.

Der anvendes et passende antal kapitalforvaltere til anbringelse af overskudslikviditeten. Det giver regionen fordele i form af:

- Risikospredning
- Sammenligning af renteaftast
- Sammenligning af administrationsgebyrer

Der opnås endvidere risikospredning, ved at forskellige porteføljemanagere har en forskellig investeringsprofil.

Obligationerne skal være fordelt på mindst tre forskellige udstedende institutter, og maksimalt 50 % må placeres i obligationer udstedt af et enkelt institut. Obligationer, der er omfattet af lov om finansiell virksomhed § 162 stk.1, nr. 3, opfattes i denne sammenhæng som realkreditobligationer. Rammerne for regionens investeringer fremgår af den kommunale styrelseslov § 44.

En mulighed, der ofte benyttes til at reducere et indestående i et pengeinstitut, kaldes en ”repo-forretning”. I stedet for have et indestående i sit pengeinstitut kan regionen placere sin likviditet i obligationer med lav kursrisiko. Når regionen har behov for mere likviditet end det maksimum, der er på regionens trækningsfacilitet, kan obligationerne stilles til sikkerhed for en yderligere trækningsmulighed. Regionen er derfor bemyndiget til at indgå ”Sell-Buy Back” og / eller ”repo-forretninger”.

6.3 Etiske krav til investeringsforeninger

Investeringer, uanset afkastets størrelse, må ikke ske på bekostning af den etiske ansvarlighed. Investeringerne skal overholde almindelige forventninger til etiske krav, og minimum hvert halve år skal kapitalforvalter screene for selskaber, der overtræder internationale normer, herunder FN-konventioner, der beskæftiger sig med menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, anti-korruption og miljøbeskyttelse.

Desuden er det en forudsætning, at Region Hovedstaden kun indgår aftaler med kapitalforvaltere, der har tiltrådt FN's principper i "UN Principles of Responsible Investments" (UN PRI). Kapitalforvalteren skal bekræfte over for Region Hovedstaden, at disse principper er indarbejdet i kapitalforvalterens arbejdsrutiner.

De virksomheder, som Region Hovedstaden investerer i, må ikke have omsætning inden for følgende områder:

- Tobak
- Våben
- Alkohol
- Porno
- Spil
- Fossile brændstoffer

Der accepteres dog en tærskelværdi på 5 pct. forstået således, at op til 5 pct. af en virksomheds omsætning kan stamme fra de uønskede segmenter. Omkring fossile brændstoffer er det dog et klart ønske, at der ikke er investeringer i dette segment. Med hensyn til tobak må der ikke investeres direkte i tobaksindustrien. For våben fastsættes en tærskelværdi på 0 pct. Det er samtidig Region Hovedstadens målsætning, at de øvrige tærskelværdier skal være så tæt på nul i det omfang, at det er muligt.

Regionen stiller i stigende grad krav om, at Regionens samarbejdspartnere og leverandører udviser et samfundsmæssigt ansvar og optræder som et godt eksempel. Desuden skal de kapitalforvalter eller rådgiver som regionen samarbejder med bekræfte, at de ikke har været dømt for skatteunddragelse i Danmark, eller medvirken til skatteunddragelse inden for de seneste 10 år.

Investeringer skal til enhver tid respektere de sanktioner der vedtages af Danmark, EU og / eller FN i form af "finansielle restriktioner".

7. Gældspleje

Formålet med gældsplejen er, at omkostninger tilpasses markedssituationen inden for de rammer og den risikoprofil, som forretningsudvalget har besluttet.

Den nuværende låneportefølje består af korte, variabelt forrentede lån med restløbetid mellem 1 til 5 år samt fastforrentede lån med typisk varighed på op til 5 år. Det tilstræbes, at øge løbetiden til det maksimale i relation til lånebekendtgørelsen.

Fremtidige låneoptagelser er afhængige af formålet og projektets levetid. Ved refinansiering af eksisterende lån vil der blive højde herfor. Derved opnås en udjævning af likviditeten over årene, og budgetvirkningen vil være mere ensartet.

Sammensætning af låneporteføljen:

- Låneporteføljen sammensættes med spredning på såvel fast som variabel rente
- Låneporteføljen skal være eksponeret i danske kroner, jf. lånebekendtgørelsen § 10
- Finansielle midler placeres såvel kontant som i obligationer.

De oftest anvendte finansieringskilder er følgende:

- KommuneKredit
- Danske banker og realkreditinstitutioner

7.1 Lånebehov og typer af lån

Regionen vurderer lånebehovet og foretager dernæst valg på baggrund af lånenes profil (rentesatser, løbetider m.v.) i henhold til love og bekendtgørelser.

Med henblik på risikospredning skal låneporteføljen bestå af både fastforrentede og variabelt forrentede lån efter følgende overordnede retningslinier:

- Fast rente: minimum 25 % og maksimum 75 %
- Variabel rente: minimum 25 % og maksimum 75 %

Ændringer af fordelingen mellem fast og variabelt forrentede lån afhænger af den forventede udvikling i rentestrukturen. En forventning om vedvarende lavere rente vil medføre, at den største del af lånefinansieringen sker til variabel forrentning. Desuden vil rentespændet mellem fast- og variabel forrentning spille ind. Ved stor forskel mellem fast og variabel forrentning vil andelen af variable lån skulle stige. Endelig kan prognoseusikkerhed i relation til at kunne forudsige rentestrukturen have betydning for fordelingen.

Fordelingen mellem fast og variabel forrentning vil ændre sig i takt med følgende:

- Afvikling
- Optagelse af ny lån

Omlægning fra variabelt til fastforrentet lån vil ske, når den variable rente udviser en stigende tendens i rentestrukturen. Regionen vil alt efter behov gøre brug af en eller flere finansielle rådgivere.

7.2 Låneoptagelse

Det er administrationens opgave og ansvar at foretage låneoptagelser baseret på de vedtagne budgetter og bevillinger fra regionsrådet. Låneoptagelse sker ud fra følgende kriterier:

- Lån hjemtages, så det sikres, at den nødvendige likviditet er til stede
- Lån optages efter gældende regler
- Lån optages under hensyn til den samlede låneportefølje ud fra de givne rammer

7.3 Låneomlægning

Omlægning af låneporteføljen foretages af administrationen efter nærmere af direktionen fastsatte regler. Dette sker i samråd med en eller flere finansielle rådgivere.

8. Leje og leasing

Ved indgåelse af leje- og leasingaftale har regionen forpligtet sig ud i fremtiden, hvilket påvirker regionens risikoprofil. Der forekommer to forskellige former for leasing, finansiel leasing og operationel leasing.

Leasing er et finansieringsmæssigt instrument, som pålægger regionen en økonomiske forpligtelse over en længere årrække.

Finansiering af anskaffelser via leasing fastsættes i forbindelse med budgettets vedtagelse eller ved en særskilt sag i regionsrådet.

For leasingfinansierede anskaffelser, der tilbagevendende årligt vedtages i forbindelse med budgettet (medico-tekniske puljer og lokale investeringsrammer), bemyndiges administrationen til at foretage udmøntning.

Indfrielse af leasinggæld før tid kan besluttes administrativt og vil efterfølgende indgå i økonomirapporteringen.

Der må ikke indgås sale-and-lease-back aftaler om benyttelse af ejendomme, lokaler, anlæg, inventar, driftsmidler eller apparatur. Der er her tale om aktiver, der før aftalens indgåelse har været i regionens eje.

Rådgivning omkring hvilke anskaffelser som indkøbes, fastlægges af administrationen.

9. Rapportering

Formålet med rapporteringen er at give relevant information om udviklingen i regionens langfristede gæld og formue, således at forretningsudvalget og regionsrådet orienteres om regionens finansielle status.

Refinansiering af låneporteføljen kræver en forudgående stillingtagen af regionsrådet.

Rapportering vil ske til regionsrådet kvartalsvis i forbindelse med aflæggelse af økonomirapporterne, eller en særskilt rapportering.

Rapporteringen vil som minimum indeholde:

- Udviklingen i likvider samt langfristet gæld
- Anbringelse af periodens likviditet
- Periodens låneoptagelse, låneindfrielse og låneomlægninger
- Risikoprofil tab og gevinst
- Oversigt over likviditeten opgjort efter kassekreditreglen

10. Ikrafttrædelse og opdatering

De finansielle retningslinjer er godkendt maj 2016.

De finansielle retningslinjer for Region Hovedstaden er et bilag til kasse- og regnskabsregulativet.

Bilaget opdateres løbende administrativt i det omfang, der sker ændringer i lovgivning o.l., og forelægges efterfølgende til orientering for forretningsudvalget.

Bilag 1 – Kompetenceoversigt

Beslutningen om optagelse af lån – herunder lånebeløb, løbetid og afdragsform - træffes af regionsrådet, jævnfør Styrelsesloven § 41. Forretningsudvalget fører tilsyn med, at forvaltningen af regionens aktiver og passiver sker i overensstemmelse med regionsrådets beslutninger og i øvrigt på forsvarlig måde. Til dette formål fremsender administrationen rapporter, jævnfør punkt 4 i de finansielle retningslinjer.

Skal løbetiden på et lån, forlænges eller restgælden forøges, kan det kun ske med regionsrådets godkendelse. Økonomidirektøren bemyndiges af regionsrådet til at varetage den finansielle styring inden for de rammer, som er fastlagt i de finansielle retningslinjer. De trufne beslutninger skal efterfølgende underskrives af de tegningsberettigede.

De finansielle retningslinjer fastlægger inden for hvilke rammer, formueplejen og gældsplejen skal foregå. Det er forretningsudvalget, som fastsætter og vedtager de finansielle retningslinjer for Region Hovedstaden.

Nedenfor fremgår det hvem der er bemyndiget til at træffe beslutninger på det finansielle område.

Beslutningstager/ Opgaver	Regionsrådet	Administrationen	Regionsformand og direktionsmedlem
Godkendelse af lån (bevilling)	X		
Hjemtagelse af lån		X	
Konvertering af lån med garantistillelse, hvor løbetiden ikke forlænges og lånet videreføres i overensstemmelse med regionsrådets beslutning om garantistillelsen		X	
Indgåelse af lejeaftaler med regionen og med uopsigelig over 5 år med en værdi større end 5 mio. kr.	X		
Dokumenter vedr. optagelse af lån og afgivelse af garantier			X
Ansøgning om lånedispensation		X	
Gældsplejeaftaler*		X	
Formueplejeaftaler *		X	
Beslutning af leasingrammer - som en del af budgettet eller som særskilt beslutning ved sag i regionsrådet	X		
Dokumenter vedr. udtagelse af ny ramme efter beslutning i regionsrådet			X
Udtagelse af leasingaftaler under eksisterende rammer, samt førtidsindfrielse af leasinggæld		X	
Leasingaftaler - og lejeaftaler op til værdi af 1 mio.kr.		X	

* I den forbindelse forstås administrationen som enten 2 medlemmer af koncerndirektionen i forening eller 1 medlem af koncerndirektionen i forening med økonomidirektøren.

Bilag 2 – Uddrag af lovtekst og bekendtgørelser

Love og bekendtgørelser om regionens finansielle aktiver.

Uddrag fra: Kommunestyrelsesloven

§ 44. Midler, som ikke af hensyn til de daglige forretninger skal foreligge kontant, skal indsættes i pengeinstitut eller på postgirokonto eller anbringes i sådanne obligationer eller investeringsbeviser, i hvilke fondes midler kan anbringes.

Uddrag fra: Bekendtgørelse om anbringelse og bestyrelse af fondes midler

§ 5. Anbringelse kan ske i rentebærende obligationer, hvis disse bliver handlet på et reguleret marked, jf. stk. 2, og er udstedt i et af de i stk. 2, nævnte landes møntenhed.

Stk. 2. Befinder markedet sig inden for et EU/EØS-land, skal markedet være optaget på listen nævnt i artikel 47 i direktiv 2004/39/EF af 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter, om ændring af Rådets direktiv 85/611/EØF, og 93/6/EØF samt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/12/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 93/22/EØF. Befinder markedet sig uden for et EU/EØS-land, skal markedet være medlem af The World Federation of Exchanges og befinde sig i et land, der er fuldt medlem af Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD).

Stk. 3. Alle midlerne kan, uanset grænsen i § 6, anbringes i rentebærende erhvervsobligationer, der ved kreditvurdering fra et kreditvurderingsbureau, jf. 3. pkt., har opnået en rating svarende til mindst investment grade. Såfremt flere kreditvurderingsbureauer har kreditvurderet samme erhvervsobligation, skal betingelsen i 1. pkt., være opfyldt for så vidt angår samtlige vurderinger. Kreditvurderingsbureauet skal være registreret i henhold til forordning (EF) nr. 1060/2009 af 16. september 2009 om kreditvurderingsbureauer.

Stk. 4. Reglen i § 11, stk. 1, 1. pkt., finder tilsvarende anvendelse ved anbringelse i erhvervsobligationer og konvertible obligationer.

§ 6. Højst halvdelen af midlerne, jf. dog § 5, stk. 3, § 8, stk. 2, § 10, stk. 3, og § 12, kan anbringes i

- 1) erhvervsobligationer og konvertible obligationer,
- 2) udbyttegivende UCITS eller afdelinger af sådanne,
- 3) sparekassers beviser for garantikapital og andelskassers beviser for andelskapital, og
- 4) aktier.

§ 7. Højst 15 pct. af midlerne kan anbringes i aktier, erhvervsobligationer og konvertible obligationer udstedt af samme selskab. Tilsvarende gælder ved anbringelse i erhvervsobligationer, konvertible obligationer og beviser for garantikapital eller andelskapital udstedt af samme sparekasse henholdsvis andelskasse.

§ 8. Anbringelse kan ske i andele i udbyttegivende UCITS eller afdelinger af sådanne, der er omfattet af lov om investeringsforeninger m.v. eller andre nationale gennemførelsesforanstaltninger i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/65/EF af 13. juli 2009 om samordning af love og administrative bestemmelser om visse institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter) (UCITS-direktivet). Det er en betingelse, at UCITS'ens vedtægter ikke indeholder bestemmelser om

- 1) at foreningen kan give et årligt bidrag af formuen til humanitære eller almennyttige organisationer,
- 2) at foreningen må udlodde af sin formue i de år, hvor investeringsafkastet ikke modsvarer indtjeningsbehovet, eller
- 3) at indløsning ikke kan finde sted i en forud fastlagt periode.

Stk. 2. Alle midlerne kan, uanset grænsen i § 6, anbringes i andele i UCITS eller afdelinger af sådanne, hvis UCITS'en eller afdelingen efter sin vedtægt alene kan investere i obligationer, der opfylder betingelserne i § 5, stk. 1 og 2, hvis der efter vedtægten højst kan investeres 50 pct. i erhvervsobligationer, med mindre erhvervsobligationerne opfylder betingelserne i § 5, stk. 3, og hvis der ikke kan investeres i konvertible obligationer. Det er endvidere en betingelse, at UCITS'ens vedtægt ikke indeholder bestemmelser som nævnt i stk. 1, 2. pkt., nr. 1-3.

Love og bekendtgørelser om regionens finansielle passiver (gæld).

Uddrag fra: Bekendtgørelse af lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab (regionsloven)

§ 22. Beslutning om optagelse af lån og påtagelse af garantiforpligtelser skal, medmindre økonomi- og indenrigsministeren fastsætter andet, træffes af regionsrådet.

Stk. 2. Økonomi- og indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler, hvorefter beslutning om indgåelse af leje- og leasingaftaler, som udgør en særlig forpligtelse for regionen, skal træffes af regionsrådet.

Uddrag fra: Bekendtgørelse om regionernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.

Mulige lånemuligheder uden dispensationsansøgning jævnfør § 1:

1. Udgiften, ekskl. grundkapitalen, ved opførelse eller erhvervelse af regionale almene ældreboliger i medfør af lov om almene boliger m.v., udgiften til udbedringsarbejder m.v. i almene ældreboliger
2. Udgiften til investeringer i rullende materiel til passagertrafik på jernbane (privatbaner) samt udgiften til investeringer i jernbaneinfrastruktur, herunder stationsanlæg og værksteder m.v.
3. Udgiften ved energibesparende foranstaltninger i bygninger eller anlæg, der tilhører regionen eller en institution, hvis låntagning henføres til regionen.

§ 9. Lån kan optages som annuitetslån, serielån eller indekslån. Løbetiden må ikke overstige 25 år. Dog kan lån til opførelse eller erhvervelse af almene ældreboliger have længere løbetid inden for den grænse, der er fastsat i lov om almene boliger m.v.

Stk. 2. Lån kan endvidere optages som stående lån eller lån med en afdragsfri periode. Løbetiden for sådanne lån må højst være på 15 år og med et afdragsforløb, der højst giver en gennemsnitlig løbetid på 10 år.

Stk. 3. Ved omlægning til et serie - eller annuitetslån er det en betingelse, at den totale finansiering til stadighed opfylder kravene i stk. 1. Hvis omlægningen sker fra et stående lån eller et lån med en afdragsfri periode, er det derudover en betingelse, at den gennemsnitlige løbetid af den totale finansiering ikke herved overstiger 10 år. Ved omlægning til et stående lån eller lån med en afdragsfri periode er det en betingelse, at den totale finansiering til stadighed opfylder kravene i stk. 2. Hvis flere lån omlægges samtidig til et nyt lån, beregnes restløbetiden som en vægtet sum af de enkelte låns restløbetid.

§ 10. En region kan indgå terminsforretninger med henblik på kurs- og rentesikring i forbindelse med lånoptagelse og betaling af renter og afdrag, såfremt der foreligger en konkret forpligtelse til at betale renter og afdrag henholdsvis at modtage eller betale et beløb i udenlandsk valuta. En region må ikke være sluteksponeret i anden valuta end danske kroner.

Stk. 2. En region kan omlægge lån, der er optaget, ved hjælp af simple rente- og/eller valutaswapaftaler. Med henblik på kurs- og rentesikring kan der i denne forbindelse anvendes terminsforretninger.

Stk. 3. En region kan indgå salgs- og tilbagekøbsaftaler vedrørende obligationer (REPO-forretninger). En region kan endvidere udstede certifikater med løbetid på mindre end 1 år. Provenuet af de indgåede aftaler og udstedte certifikater indgår på almindelige vilkår i beregningen af de regionale kassekreditmuligheder i henhold til § 8.

Bilag 3 – Ordforklaring

Cap og floor: Caps og Floors er rentesikringsinstrumenter, der kan anvendes i tilknytning til variabelt forrentede lån. En Cap lægger et ”loft” over den rente, der skal betales på lånet. Modsat udgør et floor et ”gulv” for den rente, der skal betales på lånet. Caps og Floors er med andre ord en forsikring for stigende/faldende renter. ”Loftet” og ”gulvet” samt aftalens løbetid kan frit vælges.

CIBOR (Copenhagen Interbank Offered Rate): Den rente, hvortil banker tilbyder indskud i andre banker på interbankmarkedet i Danmark. CIBOR fastsættes for forskellige løbetider. CIBOR er referencerente for en lang række finansielle aftaler.

Collar: Caps og Floors kan kombineres i en no-cost aftale, hvor der købes en forsikring med stigende renter (Cap) og samtidigt sælger – eller giver afkald – på rentefald under et givet renteniveau.

Erhvervsobligationer: Erhvervsobligationer udstedes primært af virksomheder, der ønsker at finansiere en investering ved udstedelse af obligationer. Erhvervsobligationer har en højere risiko end danske stats- og realkreditobligationer. Risikoen ved investering i erhvervsobligationer afhænger af, hvem der udsteder obligationen, og hvilken kreditværdighed virksomheden har. Virksomhedernes kreditvurdering er afgørende for, hvilken rente de kan låne til. Jo dårligere kreditvurdering, jo større vil investorenes afkastkrav være, og des mere skal udstederen betale for at låne. På obligationer fra udstedere med en dårlig kreditværdighed, vil man altså forvente en højere forrentning. Til gengæld vil risikoen for, at virksomheden går konkurs være større.

ETF – Electronic Traded Funds: Dette er typisk en investeringsforening, som følger et indeks i det finansielle marked, og derfor forvaltes investorenes kapital ikke aktivt. Der foregår altså ikke nogen handler, hvor investeringsforeningen forsøger at opnå et bedre afkast, end det gennemsnitlige marked giver. Derfor har en ETF en meget lavere omkostningsprocent end en konventionel investeringsforening. Navnet betyder, at fonden er handlet på børsen, ligesom investeringsforeninger typisk er.

FRA: En FRA (Fremtidig Rente Aftale) er en aftale om at fastlåse en rentesats i en fremtidig periode, typisk 3 eller 6 måneder. En FRA kan anvendes til f.eks. at fastlåse den variable rente i en fremtidig 3 eller 6 måneders periode.

Investeringsforening: Den kan beskrives som en fond, der samler en lang række investorers penge i en pulje som bruges til, på forhånd, beskrevne investeringer i eksempelvis aktier eller obligationer. Investorerne deler i forening omkostninger, tab og avance ligeligt afhængig af deres indskudsstørrelse. En investeringsforening er normalt ”aktivt forvaltet”, hvilket betyder at foreningen har ansat personer til at beslutte sig for køb og salg på foreningens vegne med den ambition at slå afkastet på et referenceafkast, som er fastlagt på forhånd. Dette er i modsætning til den typiske ETF, som blot følger det fastlagte referenceafkast.

Renteswap: En renteswap er en aftale mellem 2 parter om at bytte en fast rente mod en variabel rente eller omvendt i samme periode. En renteswap benyttes derfor til at omlægge finansiering fra fast til variabel rente eller fra variabel til fast rente. De kontraktlige betingelser og risici på det underliggende lån ændres ikke.

Repo / "Sell & Buy back": En repo-forretning er en alm. brugt metode til at mindske en kreditrisiko mellem 2 parter. Et typisk eksempel kan være en Region, der har overskudslikviditet i en periode, som skal placeres i en bank. For at sikre Regionerne mod tab i tilfælde af bankens konkurs kan banken tilbyde at stille sikkerhed i form af obligationer, som Regionerne får pant i. På den måde er udlåner, i dette tilfælde Regionerne, sikker på at få sine penge tilbage. En "Sell & Buy back" aftale er principielt det samme, hvor den største forskel er rettighederne til rentebetalingerne fra obligationerne i aftaleperioden. I en "Sell & Buy back" aftale er alle periodens betalinger indregnet i den slutrente, som udbetales ved aftaleperiodens afslutning. Det skal bemærkes, at når de likvide midler og obligationerne overføres mellem Regionerne og banken, så er der en afviklingsrisiko i tilfælde af konkurs på dette tidspunkt.

Varighed (generelt): Begrebet er et udtryk for den reelle forventede løbetid, som en fordring (f.eks. et lån eller en obligation) har. Populært kan man sige, at det er den gennemsnitlige løbetid, som en fordring har, og for en portefølje af flere lån eller obligationer vil varigheden udtrykke den vægtede gennemsnitlige løbetid. I de følgende afsnit er varighed nærmere beskrevet for obligationer (aktiver) og for lån (passiver).

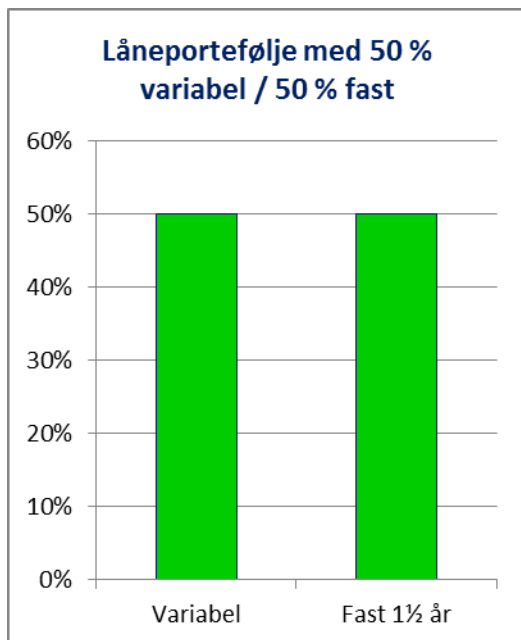
Varighed – Aktiver: For investeringer i obligationer er det et udtryk for den renterisiko, man som investor har, men varigheden kan dog forklares på flere måder. Varigheden angiver den tid investor i gennemsnit skal beholde sin obligation før investeringen er tilbagebetalt, hvorfor varigheden bliver angivet i år. Som et eksempel har et stående lån (en fordring uden amortisering / tilbagebetaling i løbetiden) med en løbetid på 10 år og nul pct. i rente en varighed på 10 år. Hvis den samme fordring (stadig med en løbetid på 10 år) har en afdragsprofil og rentebetaling, så får investoren nogle penge tilbagebetalt løbende. Derfor får investoren sin investering tilbage tidligere, hvilket betyder at varigheden dermed er lavere.

Konverterbare obligationer bliver ofte indfriet ved rentefald, hvorfor der bør tages højde for det i beregningen af varigheden. Deraf kommer udtrykket "korrigeret varighed", som bruges ved konverterbare obligationer. Konverterbare obligationer indgår med en lavere varighed end tilsvarende papirer uden konverteringsret på grund af sandsynligheden for førtidig indfrielse. Korrigeret varighed og modificeret varighed udtrykker det samme.

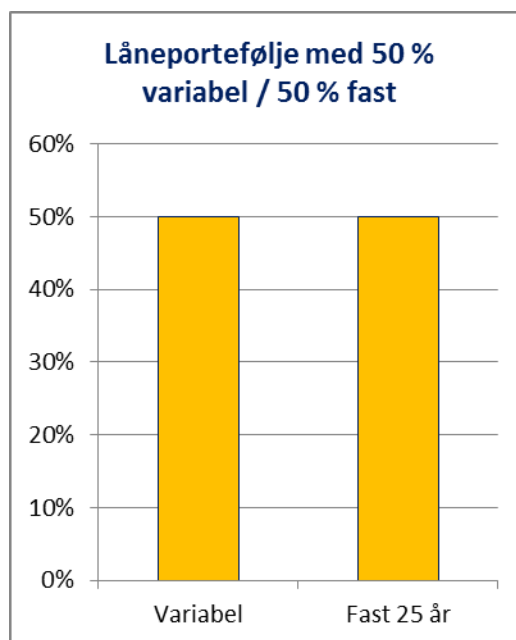
Man kan også sige, at varigheden udtrykker prisfølsomheden for en obligation eller en portefølje af obligationer. Det vil sige, hvor meget kursen ændre sig ved en ændring i den effektive rente på 1 %. En kort varighed betyder derfor, at porteføljen er mindre kursfølsom ved renteændringer.

Varighed – Passiver: Varigheden beskriver i enkle termer lånets gennemsnitlige løbetid, og for en portefølje af lån, den vægtede gennemsnitlige løbetid. Varigheden for passiver beskriver bl.a. i hvor lang en periode, at Regionerne er sikret mod rentestigninger. Det er et af flere risikomål, som kan bruges, når man vurderer Regionens finansielle risici. Det skal nævnes, at man ikke udelukkende kan bruge varighed til Regionens risikostyring, men det hjælper med til at give et overblik. Nedenfor er to grafiske eksempler på, hvordan varighed giver et indtryk af en låneportefølje (begge eksempler er tænkte og derfor ikke repræsentative for Regionerne).

To forskellige varigheder, men begge porteføljer har 50 pct. variabel og 50 pct. fast forrentede lån:

Varighed ca. 0,5 år

Varighed ca. 5,2 år

Begge porteføljer lever op til kravet om fordelingen mellem fast og variabel rente. I realiteten vil den venstre portefølje inden for kort tid ikke gøre det, da den samlede løbetid er meget kort. Den højre portefølje viser til gengæld, at Regionen har fastlåst sin faste rente fremover.